

Cuiva răpăditul și înălțătului

Biblioteca Publică Culturală Arad

Apare afară de Luni și zilele după sărbătorile zilnic. — Redacția și Administrația Strada Românilor No. 6. Telefon No. 156

Ziar de propagandă națională

Abonamentul pe an 800 Lei, pe jumătate de an 400 Lei, pe un sfert 200 Lei, pe lună 70 Lei. Pentru America pe an 5 dolari

Atacuri josnice

După un sistem învechit și o mentalitate bizantină, înrădăcinată în viața publică de peste Carpați, constatăm cu durere că unele ziare de partid, nici, azi nu se pot debarasa de obiceiul, de a arunca cu noroi și ataca cinstea personală a adversarilor politici.

Nu mai este vorba de o critică a actelor de guvernământ, nu se discută chestiuni de principii, programe de acțiune politică și publică, nu se controlează în mod obiectiv gestiunea și actele oficiale, ci pur și simplu, anonimul dela „Viitorul“ cutare scrib plătit să injure, declară cu autoritatea sa personală: „Dl Vasile Goldiș a înșelat Statul“.

Dupăce, fără cel mai elementar scrupul de bun simț, bărbatul politic, care a muncit o viață întreagă pentru școala și biserica neamului său, la bătrânețe este făcut „trădător al democrației“, samsar, înșelător și manipulator fraudulos al banilor publici.

Iată cangrena și murdăria vieții noastre publice, aruncând ori și cine, cele mai triviale injurii la adresa bărbaților conducători, din moment ce înțeleg a-și face datoria și urma convingerile lor în activitatea politică.

Nu găsim în nici o presă din lume atacuri atât de josnice și nedemne la adresa conducătorilor politici, de orice partid.

Revolta noastră izbucnește exclusiv din convingerea unanimă a

intregului Ardeal și Banat, când vedem terfeliti conducătorii vieții noastre publice de sub oprirea străină, de către toți indivizii presei libere din v. regat.

Cinstea personală, morală și autoritatea dlui Vasile Goldiș, președintele celei mai înalte instituții culturale și morale de dincoaci de munți nu suferă nici o diminuare, prin atacurile calomnioase ale anonimilor presei noastre libere, dupăcum nu simte nici nevoia unei apărări a noastră, sau a ori și cui.

Acelaș dispreț va cuprinde, față de orice violențe și inconșiență a presei noastre, față de oricare atentat la cinste și caracterul personal a frunțașilor conducători.

Dacă am reproduce articolele elogiioase până la premărire apărute cu puțin înainte în oricare dintre ziarele cari au deslănțuit campania de defăimare, contra dlui Vasile Goldiș, am avea icona fidelă a decadenței morale a acestor organe de presă și de informație publică.

Cel care, până eri era „marele bărbat“, „distinsul frunțaș“, „lupătorul cunoscut“ etc. azi, — cetiți „Viitorul“ etc.

O singură consecință dureroasă tragem din aceasta imoralitate gazetărească bizantină și care este educația cetățenească, moralul public, combaterea curentelor anarhice în mase, în urma acestor atacuri personale,

menite exclusiv la discreditarea personală și publică a conducătorilor țării, menită să distrugă orice respect al mulțimei, față de autorități, față de însuș suveranitatea Statului.

„Ori“ ne putem închipui reacțiunea produsă în sufletul masei cetățenești citind în presa noastră, că Brătianu, Maniu, Goldiș, Mihalache, Iorga, sunt, unii trădători, cumpărați de bolșevici, de Marmarosch Blank, alți înșe-

lători frauduloși, cari trădează Țara, fură banii țării, stau în slujba unor interese streine ș. a. m. d.

Unde am ajunge, continuând pe coarda aceasta unii față de ceialalți.

Iată adevărata propagandă anarhică, cu toate efectele ei dezastruase, pentru prezentul și viitorul acestei țări, demnă de o soartă mai bună și de o presă mai conștientă.

„N'am venit să chem pe cei drepti...“

(Marcu 2 V. 17).

— Bucuria tatălui este, când fiul cel pierdut să reîntoarce, zi de sărbătoare este, saltă sufletele fraților, de bucurie, să tae vîtelul cel mai gras.

În fiecare zi sărbătorile noastre sufletești se înmulțesc, se întărește tabăra lui Hrist, apărătoare a religiei noastre strămoșești. Pe zi ce merge, cu bucurie și mândrie observăm, cum se întărește neamul românesc, apropiindu-se tot mai mult, de scopul, pentru care martiri neamului s'au jertfit, pentru care preoții, dascăli și sfetnici noștri s'au luptat și se luptă și resemnare.

Înamicii bisericii noastre și jaluzii neamului lui Trăian, lovitura de moarte voiau să ne dea la 1700, când au rupt o parte neînsemnată din sânul bisericii, amăgind cu banii lui Iuda pe câțiva săraci la inger. Aceștia primind palate, școli și pământuri, stropite cu sângele de martiri, a plugarului român omorât, în iobăgia ugnurului; și pentru că, acei câțiva farisei, frați ai lui Iuda, s'au putut acătara la demnități înalte de Stat, au fost în stare să se lapede și de credința strămoșească!

Pildă ecletantă, este următoarea, reproducă din „Cânta unui pocăit“ de

preotul E. Căpitan din Galșa, fiind cuprinsă în prefața scrisă de P. S. S. Episcopul Grigorie al Aradului: „Fiule — zice tatăl, cătră fiul său, care-l încerca, să-l convertească dela credință, — tu zici că, noua credință a ta, e mai bună. Nu uita însă, că, eu am văzut femei destule și chiar mai frumoase decât mama ta, însă am îmbătrânit lângă mama ta, pe care nici decum nu ași părăsi-o, de dragul unei femei din vecini!“

Tutorii noștri de până acum, văzând că nu ne-au putut desbina, după cum ei plănuseră, au mai încercat odată, punând în joc liniștea internă a țării chiar, când au voit să inițieze episcopia gr.-cat. ungurească din „Hajdudorg“, la care dată credinșii gr. catolici, puteau să observe bine, că acei farisei, cari se declarau de conducătorii lor, inspirați de duhul sfânt, nu fac aceasta, decât ca să se ridice pe dăsu prin vinderea sufletului a mil de oi pierdute!

Ungurii nu s'au îndestulit numai cu catolicizarea lor, ci au voit să-i și maghiarizeze!

Aceasta este o șemă model, din

Rolul social al avocatului

Societatea modernă este pe cale de a face sinteza ei între concepțiile vechiului și noului miraj moral. Între morala teroristă a castelor patriciene și între morala liberală inegalitară a burgheziei romane, sinteza morală împăciuitoare se făcea prin libertatea și egalitatea nobleței, care cuprindea aristocrația plutocratică și funcționaristă. Sinteza dintre morala burgheziei inegalitare romane și dintre morala egalitară și libertată mistică a burgheziei franceze, se făcea prin morala libertății și egalității înaintea legii, care ducea la privilegiul plutocrației. Sinteza dintre morala plutocratică și morala socialistă o va face morala meritului intelectual, estetic, moral și morala noului merit al muncii reabilitate și egalizate cu capitalul.

Elaborarea sintezei morale dintre marile epoci psihologice este grea, pentru că adaptările psihologice, sunt tot a' de anevoioase ca și adaptările biologice. A trebuit o eternitate peștilor

de apă sărată din lacul Baikal, pentru ca ei să devină pești de apă dulce. A trebuit un timp relativ îndelungat intereselor, convingerilor și prejudecăților aristocratice, ca să ajungă să trăiască în mediul vrăjmaș al moralei burgheze; va trebui un timp îndelungat intereselor, convingerilor și prejudecăților burgheze, ca să trăiască în mediul moral vrăjmaș al muncii și muncitorului, ridicat, reabilitat și solidarizat.

Trebuie timp îndelungat, până când interesele se adaptează și se aranjază cu noua morală, până când convingerile și prejudecățile se transformă într'o nouă rațiune. Dela morala teoretică a castelor aristocratice și teoretice din legiile lui Manu, până la sinteza morală libertară și inegalitară din societatea romană a codului Justinian, au trecut mii de ani; dela această sinteză și până la sinteza morală libertară și egalitară înaintea legii, realizată de Codul Napoleon, au

trecut aproape două mii de ani. Deoarece distanța dintre morala libertară a burgheziei și dintre morala egalității și morala muncii, este mai mică decât distanța dintre morala castelor și morala burgheziei, credem că noua sinteză morală împăciuitoare, va dura mai puțin și tranziția la noua morală se va face fără revoluție. Activitatea solidaristă este ztăzi mult mai intensă decât în timpurile vechi și marele apostol Wilson a pus-o pe un teren realist și pozitiv, în care pentru prima oară în lume, morala națională se ajută reciproc cu morala internațională. Activitatea solidaristă modernă este mult mai mare decât activitatea teroristă, pentru că și morala intergrupală evoluează. Teoriile de luptă socială s'au inspirat numai dela morala teroristă dintre caste și ele n'au observat că lupta socială se dă altfel între caste și altfel între clase. Teoreticianii violenței sociale, admit că în natură totul evoluează, dar cred că numai morala intergrupală rămâne aceeași în tot timpul evoluției rămâne. Lupta claselor sociale se dă azi pe un teren moral

mult superior. Revolta generală modernă contra teoriilor de război social, probează că morala luptei sociale dintre clase s'a schimbat. Dar, de și credem că elaborarea noii sinteze morale nu va dura prea mult, totuși aceste timpuri sunt destul de depărtate. Intereșele, prejudecățile și convingerile celor două clase, sunt încă destul de îndepărtate. Dreptul nou bazat pe egalitatea în concurența meritelor și pe reabilitarea muncii și muncitorului, are încă de luptat. Codul Napoleon cu dreptul lui libertar, bazat pe egalitatea înaintea legii, s'a format mai repede, pentru că revoluția franceză l-a găsit format gata de lumea romană, și ea n'a avut să-i adauge decât egalitatea înaintea legii.

Dar până la formarea sintezei morale noi, morala violenței distruge principiile juridice, pentru care omeniirea a sângerat. În toate timpurile și în toate societățile, până la formarea noii sinteze morale împăciuitoare, asistăm la evoluția regresivă a dreptului. În timpul luptelor dintre clasele ro-

care se poate vedea desfășurarea luptelor religioase, și desbinările celor cari, părăsind religia strămoșească, umblau zăpăciți, de ici colo, nepuțându-se stabili într-o altă credință nouă!

Și azi sunt, nici înlăuntru, nici afară!

„Nu am venit să chem pe cei drepti, credincioși ci... zise evangelistul Marcu (2. vol. 17) zic, — cei ce au urechi de auzit, să audă!

Văzând ungurii că, astfel înzădar încearcă, au dat tot sprijinul lor material și moral pocăitor, o sectă, care spre marea lor desamăgire, a prins rădăcini în deosebi între ei, putând ademeni abia un număr neînsemnat de adepti dintre români.

Văzându-se țărânul în țara sa, unde este liber în cuget și simțiri liber în țara sa, nu se mai lasă amăgit.

Zilnic primim știri îmbucurătoare că, se reîntorc comune întregi de greco-catolici la ortodoxism și grupuri de „oi pierdute“ „pocăiți“, cer iertarea și reprimirea lor în sânul bisericii mame, prin P. S. S. Episcopul Grigorie cazuri repetate la fel în toate eparhiile din țară.

Mare și grea este chemarea preoților și dascăliilor noștri, cari, — suntem mândri, — își îndeplinesc misiunile lor din toată inima și puterile lor.

Și azi a fost o zi de sărbătoare la episcopia din Arad, unde se anunțase din partea Sfinției-Sale preotului Ioan Tirlea din comuna Slatina-Criș, reînțoarcerea a patru familii plecate și rătăcite prin ispitele bapțiștilor, cari au petiționat dela Prea Sfinția episcopul Sa să poată fi reprimiți, căci nu au linișite sufletească simțindu-se păcătoși în fața lui Dumnezeu. Relegia ne învață, să avem compătimire față de cei cari, în sfârșit văd, că biserica ortodoxă este totuși mama noastră bună a românilor iar urmașii Apostolilor, să-i binecuvinteze pe acești fii, cari se reîntorc, convingși de greșeala, prin care nu numai că au mâniat pe Dumnezeu ci, au păcătuit și înaintea neamului românesc, a cărei putere este Unitatea religioasă!

Mitra.

Tratatul ungaro-italian pentru accesul Ungariei la Adriatică

BUDAPESTA. — (Rador). Se știe că în ultimul timp au avut loc negocieri între guvernul maghiar și guvernul jugoslav în privința accesului Ungariei la marea Adriatică.

Dat fiind însă că din cauza portului Fiume, guvernul italian de asemenea este interesat în această chestiune și dată fiind importanța problemelor ce se examinează, este posibil ca președintele consiliului din Ungaria să plece la Roma pentru a asigura rezolvarea chestiunilor de această natură prin tratative directe cu dl Mussolini.

Pentru moment însă nu s'a fixat un proiect concret în această privință.

Progromurile (?) din România

— Uneltirile evreilor din străinătate —

Organul partidului parlamentar evreesc din Polonia „Nasz Przegląd“ anunță că partidul sionist Hitachdud din Lodz a ținut o adunare de protest împotriva „progromurilor“ din România. După discursul deputatului Lewinson a luat cuvântul d-rul Etenberg și consilierul Szwaiig Printr'o moțiune protestează împotriva „progromurilor“ și se apelează la Societatea Națiunilor pentru a solicita intervenția ei.

Acelas ziar anunță că în numele a 8000 de studenți evrei din Polonia, „Uniunea studenților evrei“, protestează împotriva tratamentului la care sunt supuși în Universitățile românești coreligionarii din România.

Deasemenea ziarul publică o telegramă din New York, care rezumă debaterile comitetului evreu american.

La această conferință au fost invitați și membrii evrei ai Congresului.

Louis Marshall a ținut un discurs aspru contra exceselor anti-evrești din România în sinagoga „Emanuel“. Marshall a amintit protestul pe care l-a trimis României ministrul american John Heys în numele Statelor-Unite. România uită că a fost ea însăși persecutată și că și-a obținut independența datorită lui Dizraeli.

Același ziar anunță că Liga Națiunilor și guvernul englez sunt sesizate de un protest în acelaș sens al comunității evrești din Ierusalim.

Toate aceste știri de natură a crea o atmosferă defavorabilă României au apărut exclusiv în ziarul partidului parlamentar evreesc. Nici un alt ziar polonez nu le-a făcut loc și publicarea lor a rămas fără ecou.

Sănătatea româncei

Despre țărancă nu s'a spus un cuvânt și doar ea este matca slupului românesc.

Alături de bărbat și de vitele de povară, ea duce greul unei vieți de muncă și strădanie peste puterile ei. Se mărită la 16 ani și pleacă un copil abia, dela părinți, ca să intre într'o gospodărie nouă, nerostită încă. Dar se cheamă, că e la casa ei și, aproape la anul, la doi, casa este blagoslovită cu câte un copil. Inșă atâtea sarcini și lehezii, una după alta, atâtea muncă și grijă fără preget au istovit-o și slăbit-o în așa fel că numai cunoșli în femeia trecută și gălbejită pe fata voinică și voioasă de acum câțiva ani. La 19—20 de ani țărâncă în loc să fie în plinătatea puterilor numai o umbră din ceea ce a fost..

Iat-o în truntea gospodăriei, împovărată cu 5—6 copii, unii atâră pe poale, cel mai mititel la piept.

Bărbatul, ca bărbatul, ba la muncă, ba la cârciumă, ba la judecătorie cu procese, ori la oraș, concentrat, mobilizat; ea nici la biserică nu are vreme să se repează.

Unde sunt cele 8 ceasuri de muncă sorocite pentru ceice muncesc la orașe?! Căci ea trebuie să se scoale cea dinlăi, cu noaptea în cap, de iarnă ori vară, să facă focul și să pregătească de-ale gurii pentru ceilalți.

Dupăce a îmbucat ceva, omul își ia sapa și pleacă la câmp unde mai muncește, mai odihnește, câte o leacă, pe când ea rămâne să gălească pentru conacul de prânz și de amiază, să deretice, să vază de copii, de vite, de păsări, să scalde și să aline pruncul, să mestece mămăligice...

Apoi, încarcă cobilița cu oale și merinde, grăbind să ducă mâncare afară în țarină, unde toți o așteaptă, flămânzi, rezemați în coadele sașelor și cu mâna strășină la ochi.

Aici, cât ceilalți mănâncă și mai sucesc câte o țigară, ea răstoarnă o postajă bură și rămâne să muncească în rând cu ceilalți, până ce sânul umflat din care începe să curgă laptele, îi aduce aminte de pruncul lăsat pe prispa în paza celor mai măricei.

Și fuga pornește îndărăt acasă și dă să sugă copilașului laptele ei înfierbântat de muncă, bucuroasă că nu și-a găsit pruncul răsturnat din copae, ars, oțărît, sau mâncat de porci!

Apoi se apucă iar de pregălit cina.

Când toți s'au linișlit și și-au întins oasele pentru hodină, ea stă să adune și să așeze pentru a doua zi, își lase uneori copiii, îi culcă, și le mai cârpește straele rupte. Bărbatul doarme dus pe prispa, afară sau în sură, când femeia veghează încă lăzriu, cu sugarul la piept. Și dacă copilul e mai scâncit ori bolnav nu o lasă să doarmă toată noaptea.

A doua zi este iarăși cea dinlăi în picioare și cea din urmă la odihnă și tot așa o viață întregă. De s'ar hrăni cel puțin ca lumea! Dar bucălița mai bună o dă copiilor, iar ea își minte foamea cu burueni și verdețuri. Adesea cu picioarele goale și pe trup numai cu o cămașă și o fuslă, pleacă iarna să educă apă, vreascuri ori cine știe ce treburi pe afară încât trebuie să crezi că Dumnezeu o înlărește de poate să o ducă atâtea... Lasă că nici limpt să bolească nu ar avea! Ea nu are răgaz câteva zile măcar să

se odihnească și să se îngrijească nici pentru încercarea prin care are să treacă, născând, ci muncește și se istovește până în ceasul facerii. De multe ori durerile o apucă în câmp și naște acolo, pe brazdă. Iar după naștere, numai decât se dă jos din patul de scânduri, că munca și casa nu vor să știe.

Sarcini dese una după alta, cu muncă istovitoare până în ceasul ușurării; hrană proastă; lehezii nepăzite, cu tot șirul de boale, necăutate, ce vin după ele; nesomn și necazuri; copii bolnavi și morți; bărbat rău, beiv și leneș, care o bate pe deasupra și o izgonește de doarme adesea ori pe afară, iată ce o așteaptă de obicei pe țărancă...

Va fi fiind și altfel, dar cine trăiește la țară știe că de cele mai multe ori este așa.

Toată grija și răspunderea gospodăriei și o mare parte din lucrul câmpului și îngrijirea vitelor pe umerii și sufletul femeii cad, strivindu-o.

Și totuși, aceasta țărancă trebuie ridicată, prin silințele tuturor, la adevărata demnitate de mamă, căci ea este regina acestui roiu nou, care e neamul omenesc.

Feminismul are aici cel mai întins ogor, și, — la noi, — singura sa rațiune de a fi.

V. Voiculescu.

Noul guvernator al Băncii Naționale a fost instalat

BUCUREȘTI. — Azi a preluat înaltul post de guvernator al Băncii Naționale a României, dl Burileanu, care într'o scurtă cuvântare a salutat funcționarii băncii indemnându-i la muncă și devotamentul, cu care au servit și până în prezent.

Instalarea oficioasă se va face cu altă ocazie.

Trotzki nu mai crede în posibilitatea unei Rusii comuniste

Ziarul polonez „Rzeczpospolita“ publică declarațiunile făcute de Trotzki la a 8-a adunare plenară a comitetului. Apărându-se față de atacurile lui Stalin, el critică politica acestuia și zice: „Greșala cea mai mare a lui Stalin este de a crede că un stat poate să existe singur după normele socialiste în mijlocul celorlalte state capitaliste. O țară nu se poate izola în structura economică cu totul de altă natură a lumii întregi. Rusia a făcut parte și înainte de război din cercul economic al Europei, ea nu poate face corp aparte nici acum“. Foarte caracteristic este citatul următor: „O țară socialistă izolată nu poate exista decât în fantezia unui publicist sau în aceea a autorului revoluțiunii“.

mane, spiritul juridic latin, care făcuse mărită Roma, suferea o eclipsă totală. În perioada luptelor pentru dictatură dintre Marius și Sylla, Cezar și Pompei, Antoniu și Octavian, nici dreptul de proprietate nici viața umană nu mai erau respectate. Spiritul legalitar roman, se transforma într'un spirit de dezordine și de ilegalitate generală. O singură revoltă în forul roman, dintre partizanii lui Marius și Sylla, lasă pe teren șase mii de morți. Sylla proscribe și omoară patru mii de adversari. Sylla, femeia sa Metella și amicii lor, cumpărau pe nimic averile celor proscriși chiar de ei. Debitorul insolubil, moștenitorul grăbit, amatorul unei case frumoase, toate patimile josnice recurgeau la lista de proscripție, pentru a-și satisface poftele Un împărat roman, întreba pe un jurist dacă cunoaște vre-o lege, care să permită fratelui să ia în căsătorie pe sora sa, și juristul răspundea, că nu cunoaște o asemenea lege, dar cunoaște o altă lege, care permite împăratului să facă tot ce vrea. În evul mediu, violența transformase justiția într'un duel vânger, la care luau parte și impričinații și judecătorii. Tot astfel,

violenta modernă denaturează dreptul și asistăm la mișcarea regresivă a spiritului juridic.

Magistratura țării este părăsită și nu i se dă tot rolul, pe care ea trebuie să l aibe în aceste timpuri, când toate autoritățile și au pierdut prestigiul lor. În loc de independența legală și economică, magistratura cade din nou sub robia puterii executive și este lăsată în această sărăcie, care-i taie și aripile și independența. Din această cauză magistratura țării, este acuzată de lipsă de obiectivitate, în toate împrejurările mai grave politice și sociale și nu este apărută de nimeni. Trebuie luate măsurile de îndreptare, pentru că societatea violentă democratică, valorează numai atât cât valorează și magistratura ei

Din aceleași considerațiuni, magistratura nu este lăsată să se asocieze. În toate societățile moderne, asociația magistratilor, formează spiritul și mentalitatea unei magistraturi superioare, care prin prestigiul ei, impune totdeauna și societății și politicianilor.

Asociația magistratilor ar naște emulațiunea intelectuală și morală și ar naște cenzura reciprocă a moravurilor

judecătorești. Ministrul justiției care vrea să fie și ministrul magistraturii, va lua imediat măsuri pentru formarea asociației magistraturii.

Unificarea legislativă s'a făcut în spirit anti-juridic, anti-științific și sovinit. La statele noi sau întregite, găsim trei sisteme de unificare. Polonia, care n'a avut o metropolă cu dreptul ei special și a fost supusă la trei legislații străine deosebite, își formează din nou toată legislația ei. Activitatea legislativă de unificare a Poloniei este extraordinară și ea nefiind împiedecată de nici un cod vechiu, credem că dreptul poloa care va eși din această activitate modernă și științifică, va servi de exemplu intr'gei omeniri.

În Franța găsim trei direcțiuni de unificare. În unele ramuri sociale, dreptul metropolei se extinde și în Alsacia. Legile speciale a acestei provincii, găsite bune, se mențin și mai departe. Legile Alsaciei, care s'au găsit mai bune sau cari lipsesc metropolei se extind pentru întreaga republică.

Noi avem sistemul nostru special, de a extinde noilor provincii dreptul metropolei aproape fără nici o deose-

bire și chiar fără să cunoaștem dreptul noilor provincii, dupăcum am făcut cu legea accelerării. Acest sovinitism judiciar este dezastruos, pentru că cuccirile științifice în orice direcție, sunt patrimoniul comun al omenirii. Dacă popoarele civilizate sovinitice, ar vrea să nu se servească decât de binefacerea civilizației naționale, multe din popoarele civilizate ar trebui să se întoarcă înapoi la feștilă și la hainele confecționate din piei de animale.

Mercantilizarea justiției este meschinizarea ei. Societatea noastră violată, în disprețul ei pentru lege și legalitate, consideră funcțiunea justiției ca orice alt fenomen exploatabil, din care să tragă venituri pentru Stat. Justiția este supusă aceluiași reguli de pulverizarea impozitului, pentru a-l percepe pe nesimțite; aceluiași principiu de sacăuire fiscală, pentru a trage din justiție venituri cât se poate de multe și de mari. Legiuitorii noștri ignorați, nu-și dau seama că în aceste timpuri de violență generală, societatea care scumpește justiția efienește revoluția.

(Va urma.)

INFORMATIUNI

Biserica ortodoxă română în Şega

Din inițiativa P. S. Sale Episcopului Grigorie al Aradului, azi la orele 5 p. m. se întrunește un comitet de consultație, în care vor lua parte dl prefect al județului și reprezentanții autorităților, precum și fruntașii români din Arad, spre a se discuta chestia zidirii unei biserici ortodoxe române în circumscripția Şega din Arad.

Populația și credincioșii bisericii ortodoxe române așteaptă cu nerăbdare hotărârea favorabilă și îmbucurătoare.

Regimentul 4 roșiori a sărbătorit 30 de ani de comandament al M. S. Regina Maria

Duminecă dim. reg. 4 roșiori „Regina Maria” a sărbătorit cu un fast deosebit, împlinirea a treizeci de ani de când M. S. Regina a fost proclamată comandant onorific al acestui regiment.

Faptele de glorie săvârșite pe câmpul de luptă și eroismul strălucit de care ostașii săi au dat dovadă, au încheiat temeinice legături între corp și comandant — M. S. Regele Ferdinand prezidând — și solemnitatea sărbătoririi comandantului regimentului, — M. S. Regina Maria.

Intocmirea statelor de salarii ale personalului didactic

Ministerul instrucțiunii, față de hotărârile ministerului de finanțe, în privința întocmirii statelor de salarii ale personalului didactic, a decis ca toate indemnizațiile și sporurile de scumpete acordate până în anul 1926 să figureze într-o singură sumă.

Numai sporul de scumpete, ce se va acorda pe anul 1927 a figura într-o rubrică specială, întrucât se va plăti dintr'un credit aparte.

Concertul dnei D'Artesi și corpul didactic

Aducem la cunoștința onoratului corp didactic al orașului Arad, că din biletele pentru concertul doamnei D'Artesi, soprana școlii din Milano acordăm dlor profesori și institutori o reducere de 50 procente, iar elevii pot intra cu 20 lei de persoană. Bilete la librăria Olah.

Aviz

Parchetul de 4.3 Ha. din pădurea Statului în hotarul comunei Milova, cedată în folosința Eparhiei ort. rom. a Aradului se va da în exploatare pe calea concursului. Ofertele se vor înainta la Consiliul Eparhial ort. rom. din Arad, până în 30 Ianuarie 1927, unde se pot primi informațiuni. Arad, din ședința Consiliului Eparhial ținută la 10 Decembrie 1926. — Consiliul Eparhial ort. rom. din Arad.

Viza pașapoartelor din străinătate

Prefectura poliției a primit un nou ordin, în care se dispune ca pașapoartele eliberate de consulatele române din străinătate, pe viitor să se vizeze, de către prefecturile județelor respective.

Concurs

Postul de secretar al Școlii Superioare de Comerț din Lipova, devine vacant pe ziua de 15 Ianuarie 1927. Doritorii absolvenți ai școlii superioare de Comerț sau liceu, a ocupa acest post, să-și înainteze cererile însoțite de toate actele prevăzute în Statutul Funcționarilor Publici, în cel mai scurt timp posibil, Direcțiunii.

Retribuțiunea, este de lei 4200 lunar plus sporul 1927. Sunt preferați candidații cari cunosc dactilografia.

Direcțiunea.

Doamna General Averescu la Timișoara

Timișoara. — Duminecă a sosit aici dna Clotilda General Averescu, și a participat la serbarea cercului italian, A fost sărbătorită de populația orașului și ielicitată fiind, a răspuns tuturor în mod foarte amical.

Timbrarea nouă a cererilor

Ministerul de finanțe a dispus ca, în viitor în loc de 50 bani timbru de ajutor, să se aplice pe cereri timbru de ajutor în valoare de 1 Leu.

A ars fabrica de mobile din Pâncota

Paguba se urcă la 15 milioane

Fabrica de mobile „Lamert” din Pâncota eri seara la orele 10 a luat foc. Dându-se alarma, au sârit în ajutor muncitorii, cari erau încă în fabrică, mai târziu au sosit echipe de pompieri din Ghioroc, Siria și Arad, cari cu ajutorul pompelor de apă și al aparatelor „Minimax” au încercat să localizeze focul, ce se întindea cu mare repeziție, ajutat fiind și de vânt. Cu toată nuzința și sfortarea, nu s'a putut salva decât birourile și locuințele precum și două ateliere de mare valoare, restul rămânând prada focului.

Afară de pagubele ce se urcă la 15 milioane lei, au rămas, astfel, vre-o 300—400 muncitori fără pâine.

Fabrica fiind asigurată, pagubele vor fi restituite din partea Soc. de Asig. Din partea autorităților județene noaptea la orele 1 s'a dus la fața locului dl prefect V. Boneu și juristconsultul jud. dl Petruțiu.

De unde a plecat focul, până-n prezent nu s'a putut stabili, se bănuiește că schinteile din cazan ar fi aprins ceva material ușor inflamabil.

Autoritățile au dispus cercetarea severă spre a se afla de unde a pornit focul.

Fabrica este asigurată la suma de 25 milioane lei.

Jefuitorii de vagoane din Curtici

Poliția din Arad a reușit să aresteze mai mulți inivizi, cari sunt bănușiți, și de un timp mai îndelungat, se delecteau, cu jefuirea vagoanelor, în gara Curtici.

Pagubele întrec, câteva milioane, căci, acești jefuitori curajoși nu crăuțu chiar nici transporturile de mașini și automobile, pe cari le devastau complet, vânzându-le astfel.

Plângerile în acest sens sosesc din toată țara și poliția din Arad a pus în mișcare toate forțele de a prinde întreaga, bandă devastatoare.

Se crede că, există o organizație vastă, având legăturile în orașele mai mari din țară, unde-și depozitau lucrurile furate spre a fi mai greu observați de oamenii poliției.

Poliția făcând descinderi și perchiiziții la câțiva din bănușii arestați, a găsit mărfuri în valoare considerabilă și corespondență secretă, cu ajutorul căreia se speră a descoperi întreg firul de organizație a acestor periculoase elemente pierdute a societății.

Vom reveni în numărul viitor cu amănunte.

Un ordin al lui Mussolini

Guvernul italian a întocmit un regulament prin care femeile sunt excluse dela studiul filosofiei, al literaturii și al istoriei în universitățile italiene.

„Evening News”, care primește această știre dela corespondentul său din Roma, spune că acest decret e întovărășit de observația că e dovedit că femeile nu dau dovadă de mult entuziasm pentru filosofie.

Contrabanda de mătase din Arad

— O nouă descindere la un comerciant din Capitală —

Cercetările în privința descoperirii autorilor și complicilor contrabandelor de mătase dela Arad continuă.

Direcția generală a Vămirilor secundată de siguranța generală a statului a întreprins o serie de descinderi pe la diferiți negustori din Capitală unde se bănuiește că s'ar găsi cantități de mătase provenită din cantrabandă dela Arad.

Intre altele, zilele trecute s'a făcut o descindere la negustorul Wexler din str. General Angheliescu. Cu această ocazie s'au ridicat și depus la Vama poștei din Capitală facturi și scripte găsite de către anchetatori. S'au găsit și mătăsuri încât acum rămâne să se constate dacă ele au altă proveniență decât cea menționată. Raportul Siguranței a fost trimis dlui Chintescu, director general al Vămirilor.

Spaniolii pregătesc operațiuni în Maroc

Paris. — La Tanger, se șvonește că spaniolii ar pregăti operațiuni importante în Maroc, Podul Larache, pe șoseaua Tanger-Rabat fiind tăiat în mai multe rânduri, s'au întrebuițat bacuri pentru trecerea artileriei grele. Atacurile izolate ale dizidenților continuă în zona spaniolă.

x Cel mai ieftin cadou; bijuterii, ciornice, obiecte de podoabă în asortiment bogat la Farkas, str. Eminescu Nr. 2. Atelier propriu pentru reparțiuni. (431)

Spectacolele zilei

Teatrul orașenesc.

Meruri: La orele 8 seara »Princesa circului«.

Cinema Apollo.

Mercuri: »Faust«, operă.
Reprezentațiile încep la orele: 5, 7 și 9.

Cinema Urania.

Mercuri: »Fiul lui Tarzan«, seria II.
Reprezentațiile încep la orele: 5, 7 și 9.

x Ana D'Artesi celebra soprană legeră dela Scala din Milano a doua Adelina Patti va da un singur concert Vineri 14 Ianuarie în Palatul Cultural. Bilete dela 40—200 lei la librăria Olah et. Comp. (489)

ULTIMA ORĂ

Liberalii contra noiei Legi a Presel

BUCUREȘTI. Ziarul adevărul comunică un interview cu dl Argetoianu, care ar fi declerat, că proiectul care urmează a fi votat încurând, relativ la reglementarea presei, este anticonstituțional și că întreg partidul liberal deoptrivă va vota în contra acestei legi.

Demisia guvernului polonez

VARȘOVIA. — Pilsutzki azi a înaintat demisia întregului cabinet. Motivul este, că Pilsutzky voește cu toată insistența a reorganiza armata.

Se crede că, cu formarea noului guvern se va încredința dl Barthol-

BURSA

Cursurile devizelor Zürich

Deschiderea dela 11 Ianuarie 1927

Berlin	123.05
Amsterdam	207.45
New-York	518.50
Londra	2515.50
Paris	2055.—
Milano	2235.—
Praga	1534.50
Budapesta	9065.—
Belgrad	912.50
București	272.50
Varșovia	57.50
Viena	7305.—

BUCUREȘTI

Devize

Paris	770.—
Berlin	45.95
Londra	938.—
New-York	193.—
Italia	840.—
Elveția	3740.—
Viena	2730.—
Praga	574.—

Valute

Napoleon	755.—
Mărci	45.—
Lea	1.38.—
Lire otomane	92.—
Lire sterline	930.—
Fr. rancezi	—7.75—
Fr. elvețieni	37.—
Lire italiene	8.50—
Drahme	2.25—
Dinari	3.40—
Dolari	193.—
Marca poloneză	—22
Cor. austr.	27.50
Cor. ung.	27.50
Cor. cehoslov.	5.70.—

RESTAURANT ROMÂNESC!

Funcționari români din Arad și județ, luați masa numai la restaurantul românesc „PALACE”, Arad, Strada Ionel C. Brătianu. Mâncări bune și ieftine. :: serviciu perfect.

Cetiți și răspândiți Cuvântul Ardealului

DI Burileanu a depus jurământul

BUCUREȘTI. DI Tilică Burileanu noul guvernator al Băncii Naționale a depus azi jurământul cuvenit în prezența dlui ministru de finanțe Lăpădatu. A avut apoi o lungă vizită la dl Vintilă Brătianu și se afirmă că ambii păreau a fi dispuși.

Instalarea definitivă va avea loc Miercuri l. c.

1560 case în flacări

MANILA. — În circumscripția Fondo, au ars 1560 case. Focul a izbucnit dintr'o biserică. Pagubele se urcă la vre-o 2 milioane peso.

De voiți Dvoastră
să cumpărați ieftin
mobile

execuție cu gust plăcut și moderne, atunci să binevoiți a Vă oseni până la palatul băncii Arad-Cenădana, vis-a-vis cu primăria orașului ::

în noul nostru depozit
de mobile

unde veți putea obține cu cele mai ieftine prețuri fără mijlocire dela producători, mobile dela cele mai simple, până la cele mai fine, execuție artistică și modernă. Rugăud binevoitorul Dv. sprijin:

Societatea Cooperativă a
Meseriașilor din Arad, producere de mobile și tâmplărie

Arad, Str. Eminescu 41.
380

Atelierul de broderii, țesături și cusături naționale
al doamnei **Cristina Sabău**
Arad, Strada Gojdu Nr. 17.

Confectionează ; Cuverturi de pat, perdele, fețe de masă, lingerie etc. Specialități de batiste. Bogat Țasortiment de modele artistice pentru brodat. :: Imprimațiuni de modele pe pânză. 1

BECURILE uzate pe lângă su
praplătire le schimbăm cu nouă,
sticle și obiecte de porțelan spartă
le lipim special, cadre pentru
tablouri și lucrări de sticlărie pe
lângă prețuri ieftine la sticlăria
SCHWARCZ Arad,
lângă biserica izraelită. 484

Haine (blouse) croșetate,
veste, Poulle-uri, ciorapi, mănuși, șaluri
elegante de mătase, tricouri (indispens.)
se capătă pe lângă prețuri convenabile la
SZANTÓ, Sir. Eminescu 6.
Arad. 245

Insertii se primesc
la Administrația ziarului

Direcțiunea Uzinelor de Gaz
a orașului Arad.

Se află în situație plăcută, ca să servească On. Public cu gaz de caloricitate înaltă, cu a cărui ajutor putem ca în timpul de pace ieftin a lumina, încălzi, pregăti mâncări, a călca rufe și a ne scălda. Instalațiile necesare și montările le execută o pe rate și pe prețuri de regie.

Uzinele Comunale Secția gaz aerian:
Arad, Str. Muclu Scevoia 9, 11, 13. — Telefon : 27, 25, 16.

Biroul uzinelor
din Str. Eminescu No. 4, stă la dispoziția On. public în
ce privesc comenzile etc. 3

Dacă te dor picioarele sau tălpile nu suferi și nu amâna îngrijirea lor și caută atelierul lui **IOAN RADA** pantofar în Arad, Str. Caragialei Nr. 20., care toarnă imediat modelul în ipsos (gips) și execută și pentru cele mai suferinzi picioare ghețe comode. 279

Aurel Petrovici, notar public
în Nădlac.

Publicațiune de licitație

În ziua de 19 Ianuarie 1927 se vind prin licitație publică, care se va ține cu intervenția mea dela locuința lui Dimitrie Onea din Nădlac No. casei 1343, pe risicul și spesele lui Athanasie Barb (4) patru porci grași cca 100 kilograme per buc.

Prețul de strigare este Lei 28 — per kgr.

Licitanții sunt obligați a depune un vadiu de 10% din prețul de strigare.

Porcii se pot prelua imediat după licitație, iar prețul de cumpărare se va achita în numerar de cumpărător în întregime imediat după măsurare pe cântarul comunal.

Intrucât nu s'arafia cumpărător cu prețul de strigare, porcii se vor vade și nub prețul de strigare. 453

Nădlac, la 10 Ianuarie 1927.
(L. S.) Aurel Petrovici m p
notar public.

Dacă aveți nevoie de

ANUNT

modern, efectuos,
cercetați Admi-
o o strația o o

„Cuvântul Ardealului”

din Arad, Strada Românilor Nr. 6.

Szántó și Koml

Prețcurentul de iarnă

Costum p. bărbați dela . 1750 L
Costum p. băieți dela . . 1250 L
Costum p. băieți cu pant,
scurți dela 1050 L
Palton p. bărb. negru dela 2200 L
Palton p. bărb. cu blană . 2600 L
Palton p. bărb. ulst. și
raglan dela 1850 L
Palton p. băieți ulst. și
raglan dela 1350 L
Palton p. băieți dela . . . 850 L
Paltoane de piele dela . . 4200 L
Impermiabile (gumă) dela 950 L
Impermiabile p. dame dela 1150 L
Mare asortiment de stoffe din li
străinătate. Uniforme pentru școlari
măsură. Arad, Piața Avram la
palatul Teatrului.

Ministerul Justiției
Comisiunea de Naturaliză
—oo—

Conform art. 23 din legea
vitoare la dobândirea și pier
naționalității române, se p
următoarea cerere de n t
zare, spre știința acelor a
voi să facă vreo întâmp
potrivit dispozițiilor art. 2
zisa lege.

Domnule Ministru,

Subsemnatul Ludovic B
din Arad, Str. Cogălniceam
50, pe baza actelor ce le
și Vă rog, să binevoiți a de
ca să fiu recunoscut ca cet
român atât eu, cât soția
Iolana Etelea cu dispensa de
giu. Depun următoarele act

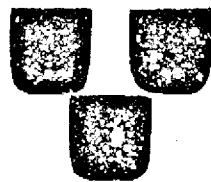
1. Actele de naștere al
soției mele;
2. Actul de renunțar: la
teția străină;
3. Certificat dela Pref
Arad, că nu am fost conda
4. Certificat Percepția An
5. Certificat Percepția c
munală Arad.

Depun coala de 50 Lei.

452 Cu respect,
LUDOVIC BINE

Imprimeria Județului S. A.

Arad, Strada Gheorghe Lazar No. 17.

Execută tot soiul de tipărituri aparținătoare artei
tipografice. :: Depozit de imprimare secretariale
și advocatiale.

